

REDACTIA

Arad, Dealul Ferencz-utoca nr. 29.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe o lună 2

Nr. 11 de Duminecă pe an
4 corosane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utoca nr. 29.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 3 b.
de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancațe nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

INSEMĂNĂTATEA POLITICĂ

A ALEGERII DELA DOBRA.

În coloanele acestui ziar s'a susținut, încă de la întemeierea sa, că prin prezentarea Memorandului dela 1892 politica pasivității și-a aflat un sfârșit firesc, și că în mijlocul poporului român se manifestă o puternică mișcare în contra acestei politici, rămase acum fără rost.

A fost o nenorocire pentru noi Români, că cercurile noastre conducătoare de pe atunci, preocupate de alte idei, n'au putut înțelege și cunoaște de pe atunci necesitatea unei schimbări în politica națională. A fost o îndoită nenorocire pentru noi Români că unii din foștii noștri colegi în comitetul național, legând politica pasivității de ideea națională, au aflat cu cale a porni în contra noastră, cari susținem părăsirea politicii fără rost, una din cele mai străjnice și mai sâlbatică campanii, din câte sunt înregistrate în istoria luptelor noastre politice.

Astăzi nu se mai pot nega din nici o parte acele nenorociri, căci urmările lor funeste sunt desvălite înaintea tuturor. Comitetul național dela 1892, care își asigurase stima și admirațiunea atât în patrie cât și în străinătate, a fost spart prin certuri urite interne; partidul național român, care la înfrângerea dela 1893 se dovedise mai închiegat și mai disciplinat ca ori când, a fost desorganizat și paralizat; „Tribuna”, această instituțiune literară-politică, înființată cu atâtea jertfe și cu atâtea muncă devotată, numai există nici ea; însuflețirea, devotamentul și zelul între luptătorii naționali au fost înlocuite cu mâhnirea, amărăciunea și nepăsarea generală. În loc ca să avem mulțumirea a privi asupra unei munci rodnice, asupra unei înfloriri și dezvoltări a instituțiilor noastre politice, nu vedem decât distrugeră și devastări. Vroind a salva un principiu, stimații noștri colegi de odinioară au nimicuit totul în jurul și în drumul lor, până ce în urmă și-au tăiat și creanga de sub picioarele lor. Salvat-au cel puțin principiul, pentru cari ei afirmau a lupta? **Alegătorii români din Dobra au dat în această privință un răspuns neîndoios.**

Până la această alegere afirmățiunea noastră, că în mijlocul poporului se manifestă o mișcare puternică în contra politicii de pasivitate, era încă lipsită de dovada pozitivă și reală. **Astăzi există acum și această dovadă.** După alegerea dela Dobra nimeni nu se mai poate îndoi despre realizarea mișcării, nimeni nu se mai poate îndoi că lupta detestabilă și sâlbatică contra noastră a fost o lucrare neprețuită, rea și în detrimentul poporului român. Adversarii noștri români, căți vor mai fi, vor căuta poate o ultimă scăpare afirmând că Dobrenii nu reprezintă încă dorința și voința poporului român și exprimând îndoiele, încă marele rest de alegători, din celelalte cercuri, cari nu s'au pronunțat încă, vor păstra și ei atitudinea Dobrenilor? Firește, asemenea îndoiele, nu vor putea fi nici ele risipite și înlăturate decât în momentul când toți

alegătorii români vor fi fost chemați a-și da votul lor. Însă chiar de pe acum se poate prevedea cu certitudine, că ele sunt lipsite de orice temei.

Precum se știe la Dobra este centrul unui cerc electoral *transilvan*, adică a unui cerc, în care dreptul electoral este mai restrâns pentru Români decât în cercurile netransilvane. Dacă restrângerea aceasta, destul de însemnată, n'a putut împedeca pe cei dela Dobra a se pronunța contra pasivității, **nici ceilalți alegători români din Transilvania nu vor raționa în alt mod.** Români de dincolo de Dealul Craiului, cărora legea le dă un drept electoral mai larg, vor avea motive și mai multe pentru a urma pe Dobreni. De-asemena este știut că în cei 36 ani trecuți al dualismului alegătorii români din cercul Dobra au pășit acum pentru prima dată la urnă. Dacă Dobrenii nu s'au dat înapoi de a face acest prim pas, pentru ce Români din alte cercuri, care se găsesc în aceeași situațiune, s'ar da înapoi?

Cu atât mai puțin ar fi înțeleasă și posibilă o hesitare în cercurile, în care Români au avut ocaziune în trecut a lua parte la alegeri și ar face acum hotărâri din partea Românilor din toate celelalte cercuri electorale va fi acum ușorată prin atitudinea și victoria Dobrenilor.

Suntem deci în drept a ne aștepta de pe acum la o **victorie pe întreaga linie.** Să fim bine înțeleși. Victoria nu consistă, precum s'a susținut în mod foarte corect din altă parte amică, în reușirea candidatului național român. Pentru biruința ce o avem noi în vedere, este pentru acum cu totul indiferent oare candidatul nostru este ales sau nu? Biruința adevărată consistă în **participarea alegătorilor români la actul alegerii, în votul lor exprimat pentru candidatul național și în organizarea și disciplinarea lor după formele și chipurile admise de lege.** Prin chemarea la urnă pe rind sau toți odată precum va cere timpul și împrejurările, alegătorii români se vor severșesc un plebiscit, ei își desemnează pe bărbaii lor de încredere, și intră cu toții, așa precum se și cuvine, în organismul și sub disciplina partidului.

Votul acestui plebiscit va fi **argumentul cel mai puternic** în politica noastră națională și tot odată **baza ei cea mai solidă.** Prin alegerea dela Dobra s'a făcut începutul plebiscitului: cei 256 alegători români înșirați cu numele în coloanele „Libertății” au condamnat politica de pasivitate, și au desemnat în persoana d-lui Dr. Aurel Vlad pe bărbatul lor de încredere și au intrat cu toții în organismul și sub disciplina partidului național român, care se alcătuește acum din nou.

Imprejurarea, că acest început s'a făcut tocmai în Transilvania are și ea o deosebită importanță.

Idea unei schimbări în politica noastră națională a fost la început cultivată și sprijinită numai la Arad, adecă în afară de hotarele Transilvaniei. Până la aparițiunea „Libertății” în Orăștie, se credea la Arad că Transilvănenii nu vor putea părăsi principiul pasivității și în coloanele

acestui ziar se punea în discuțiune compromisul, odinioară practicat, ca numai Români din comitatele ungurene să părăsească politica pasivității ear Transilvănenii să țină înainte isonul reținerii. Subsemnatul și-a ținut de datorință ca transilvănean să combata tot în coloanele acestui ziar acel compromis învechit și să constate, că restaurarea lui ar fi o nenorocire pentru noi Români.

Pe cum se vede însă, argumentarea mea a fost slabă și puțin convingătoare, căci deși mai revenisem, ideea compromisului se ivea mereu în coloanele „Tribunei Poporului”. Plebiscitul dela Dobra ne-a dispensat acum de asemenea discuțiuni și a înlăturat în mod definitiv acel compromis primejdios. Transilvănenii s'au pus în fruntea mișcării contra politicii de pasivitate și au asigurat astfel **unitatea**, — atât de indispensabilă — în politica noastră națională.

Insemnătatea politică a alegerii dela Dobra se sporește și prin alte momente. Insuflețirea, demnitatea și disciplina alegătorilor, conducerea lor perfectă au dovedit că avem o armată electorală escelentă. Efectul s'a resimțit în toate părțile amice și neamice. Îndeosebi a fost admirată intrarea în luptă a generațiunii tinere. Mica bătălie electorală victorioasă dela Dobra a înălțat multe fețe posomorite, și parcă s'ar resimți de acum că atmosfera politică n'ar mai apăsa atât de greu asupra noastră și am resufla mai ușor.

Eugen Brode.

Doliu la Curtea regală a României. „Monitorul Oficial” al României în fruntea numărului său dela 8/21 Iunie publică următoarele:

In urma încetării din viață a M.M. LL. Regelui și Reginei Serbiei, Curtea M.M. LL. Regelui și Reginei a luat doliu pe timp de 14 zile, cu începere dela 4 Iunie.

Declarațiunea moștenitorului de tron. În cercurile opoziționale din Budapesta i se atribuie moștenitorul de tron Francisc Ferdinand o declarațiune, care textual este următoarea:

— Transacțiunea din 67 nu plătește nimic și azi cel mai urgent lucru este, ca Austria să reincorporeze Ungaria.

Sovinismul în Budapesta merge până la absurd. Se știe anume, că din toate școlile elementare s'a scos limba germană, deși cel puțin a treia parte din locuitorii sunt nemți. Directorul Velösi Lipót, cedând stăruinții părinților, s'a hotărât cu toate aste, să permită în școală un curs facultativ de limbă germană.

Consiliul orașenesc a oprit însă și aceasta Patria-I salvată.

Dr. Stefanovits Milos, cunoscutul avocat slovac din Pojon, naționalist distins, care a figurat ca apărător, înainte cu zece ani în procesul „Tribunei”, când a apărat la Cluj pe Septimiu Albini, după-cum a figurat și ca apărător în procesul Memorandului, a fost ales director al băncii slovace „Tatra” din T.-St.-Martin.

Aducând această știre, presa maghiară se arată foarte alarmată, spunând că sub conducerea unui naționalist așa de pronunțat ca Stefanovits banca va face o politică încă și mai națională decât până acum.

Ei, și e o crimă să cauți să ajuți pe terenul economic poporul al cărui fruntași a

ajuns? Ce vor ziarele maghiare? Fruntașii naționalităților să facă politică — soviniști maghiari?

Majestatea Sa Regele și moștenitorul între Români. Se depeșează din Viena: În ministerul de război s'a stabilit acum definitiv programul manevrelor din est-an. După acest program manevrele mari din jurul Lipovet, vor fi precedate între 22—30 August de deprinderi ale trupelor de cavalerie cari se vor ține în jurul Viena. Regele va sosi la 6 Septembrie la stațiunea M. Radna și de aci va merge la Neudorf unde va fi cuartirul regal în castelul contelei Zseleńszky Moștenitorul Francisc Ferdinand va sosi cu o zi mai înainte în 5 Septembrie Regele și moștenitorul se vor re-intoarce în 10 Septembrie la Viena, de pe teritoriul pământului locuit de Români.

Medalie mare. La școala de meserii din București s'a turnat o mare medalie de bronz cu efigia M. S. Regelui și cu inscripțiunea Carol I cel Mare, Rege al României.

Medalia aceasta care are o grosime de peste 1 1/2 cm. și un diametru de mai bine de 3 metri, va fi așezată la unul din capetele cheiului din Constanța.

Este de notat că medalia aceasta a fost comandată la început la un atelier din străinătate, care a răspuns că nu poate fi turnată în întregime, ci în trei bucăți cari să fie în urmă lipite. După aceasta s'a dat școlii de meserii, care după trei încercări nereușite, la a patra încercare a eșit perfect.

Noua lege electorală. M. S. Regele României a semnat înainte de a pleca la Sinaia, noua lege electorală.

Ea va apare în Monitorul Oficial de cel mai târziu Marți dimineață.

Decorațiile sârbesci, instituite de foștii regi Milan și Alexandru, au fost desființate de noul ales rege, care a croit altele.

Bánffy — kossuthist.

Am reproduș nu odată din „Magyar Szó” pasage pentru a dovedi că organul lui Bánffy simpatizează cu kossuthiștii și nu face taină de loc din faptul acesta. Chiar mai alaltăieri, „M. Szó” se arată revoltat că pentru rezolvarea crizei ministeriale Coroana nu consultă pe baronul Bánffy și pe Kossuth!

Acum că e aproape sigur un guvern sub presidenția lui Khuen Héderváry, „M. Szó” își perde cu desăvârșire răbdarea și sub titlul alarmant Zilele din urmă ale libertății maghiare publică pe întreaga pagină, cu o mulțime de subtitluri și litere grase un articol violent împotriva lui Héderváry, pe care-l numește Iellasiich și scrie despre el:

Nu este adevărat că dela 1848 încoace Camarilla n'ar fi învețat ceva. La 1848 ea a trimis în Ungaria pe ban în fruntea unei oștiri, dar Ungurii l-au gonit cu armată cu tot. Acum ni-l trimite însă cu ramură de maslin. Și ni-l face nu șef al armatei dușmane ci — culmea cinismului — al Ungurilor.

Și termină articolul:

„Baronul Bánffy arborează steagul pentru apărarea gândirii maghiare. Ori-cât ne bucurăm că acest mare maghiar în sfârșit deschide vizirul și ia în mână sabia de comandant, totuși ar trebui să cadem în desperare, dacă am crede că de aceea

și prăsește singurătatea, pentru-că nația maghiară n'ar fi având și alt apărător. Noi credem că și în viitor apărător al neamului rămâne partidul independist.

Comentariu nu mai trebuie: se vede și din atâta, că soviniștii extremi și-au dat mâna — contra Vienei!

Mersul crizei.

Eri, ziua întreagă, banul Croației, contele Khuen-Héderváry n'a făcut altă decât a părăsit un bărbat politic, ca să meargă la altul. Vrea să se informeze între ce condiții ar putea forma cabinet și tocmai d'aceia a conferat cu șeful tuturor partidelor. Resultatul acestor conferări nu se poate încă numi pozitiv, deși șansele unui cabinet Khuen-Héderváry au crescut. Una se poate afirma cu siguranță deplină: crizei numai prin retragerea proiectelor militare se poate pune capăt, și Khuen-Héderváry le va retrage.

In Dietă.

Deși în urma hotărârii dietei ședințele sunt suspendate, parlamentul e locul de convenire al corifeilor politici. Președintele casei deputaților Apponyi, care petrece pe moșiile sale, rechemat telegrafic a sosit cu trenul de 9 ore 50 min. și d'a dreptul a mână la palatul parlamentului. Aici îl aștepta deputația partidului opozițional, care i-a predat o cerere semnată de 20 deputați, ca dieta să fie convocată. Înainte d'a hotărâ definitiv asupra cererii, Apponyi a conferat cu Széll, și apoi în înțelegere cu șeful opoziției a hotărât convocarea dietei pe Joi.

Banul la Széll.

Banul a conferat ieri cu Széll aproape o oră și jum. După cele ce-au străbătut în publicitate despre această conferință, Széll i-ar fi dat banului sfatul să urmeze politica împăciturii, punându-se în legătură cu partidul liberal. Intre altele i-a mai recomandat să se înțeleagă în locul întâiu cu Apponyi. Banul, eșind din palatul ministrului-președinte s'a întâlnit cu baronul Fejérváry, căruia de loc nu i-a plăcut hotărârea banului, de-a merge în locul întâi la Apponyi.

Banul și liberalii.

Ajuns în palatul său, banul a fost cercetat de ministrul Alexandru He-

gedius, care 'i-a raportat despre atitudinea liberalilor, și mai ales despre pretensiunile fracțiunii liberale. De această întrevedere nu se pot lega combinațiuni ministeriale. Toată întrevederea a avut un caracter informativ.

Apponyi.

Banul a mai conferat cu Iusth și d'aci a mână la Casina națională. Aflând că Apponyi e în palatul parlamentului, numai decât l'a cercetat și a conferat cu el 2 ore până la 4 și 1/2. S'a informat mai ales despre aspirațiile opoziției.

Banul la Kossuth.

La 5 ore s'a dus la șeful partidului independist, Francisc Kossuth, cu care a conferat d'asemenea două ore întregi. Kossuth l'a invitat pe banul la o conferință nouă, la care să ia parte trei membri ai partidului: Barabás, Thaly și Tóth. Această conferință va avea loc azi și atunci își vor espune opoziționalii punctele lor de vedere și atitudinea față de noul cabinet.

Programa banului.

Știri autentice despre programa politică a banului nu sunt, căci banul n'a făcut în privința asta absolut nici un fel de enunțaiune. Numai dela prieteni intimi d'ai banului s'au aflat câte-va amănunte. Una e însă sigur: banul va cere dela M. Sa retragerea proiectelor militare, și numai în cazul asta va primi formarea cabinetului. După redeschiderea ședințelor casei deputaților va cere votarea indemnității și apoi va înainta casei bugetul. Față de aspirațiile naționale ale opoziției, întrucât acele înadever ar avea baze reale, — va observa o politică de conivență.

Noul cabinet.

Un bărbat politic, care a avut prilej să vorbească mai multă vreme cu banul, a spus următoarele: Noul cabinet va surprinde pe toți, căci va fi format din ministri fostului cabinet: vor rămânea deci Lukács, Wlassics, Ploz, Darányi și Fejérváry. Numai în locul lui Láng va veni Hieronymi.

Banul azi se va întoarce la Viena, ca să raporteze M. Sale.

Evenimentele din Serbia.

Evenimentele din Serbia.

Geneva, 22 Iunie.

Delegația adunării electorale din Belgrad a sosit ieri la Geneva și în 17 trăsuri au mers la otelul Metropol, locuința regelui Petru. Înaintea otelului aștepta lume multă. Delegația a fost condusă în sala mare, unde la 10 și 1/2 a spărut apoi, încunjurat de suita sa militară, regele Petru I, fiind primit cu însuflețite strigăte de „jivio.” Velimirovici, președintele senatului sârbesc a ținut apoi următoarea vorbire:

Sire! Adunarea națională a regatului Serbiei ținută la 2 Iunie, a stat înaintea unei misiuni mari; o aștepta misiunea să îndeplinească tronul vacant al Serbiei. În momentul acela ochii lumii întregi erau îndreptați spre această țară, unde îl așteptau pe noul rege, care își iubește și cinstește poporul. Așteptau dela rege să pună capăt diferendelor de păreri dintre coroană și popor. Noi așteptăm dela rege, al cărui caracter și trecut, al cărui antecesor și personalitate demnă de stimă ne este tuturor bine cunoscută, că va conduce Serbia către un viitor mai fericit. Când privirile adunării noastre s'a oprit asupra M. Tale, împlinirea chemării i-a fost deja ușoară și astfel a ales adunarea generală cu unanimitate de rege pe M. Ta. Nouă, delegaților adunării generale ne-a fost dat să predăm M. Tale protocolul adunării naționale dela 2 Iunie, și să te salutăm. Dorim M. Tale domnie lungă și fericită, spre mărirea persoanei și familiei M. Tale, și fericirea poporului sârbesc. Trăiască regele Serbiei.

Velimirovici i-a prezentat apoi regelui protocolul scris pe pergament și învelit în mătasă vînătă, împodobită cu panglici în culorile naționale ale Serbiei. Regele a răspuns următoarele:

In acest moment atât de solemn pentru mine, mă mișcă adânc semnele iubirii și fidelității poporului meu, în numele căruia mă salutați dând expresie la așa simțăminte adânci. De-aș putea numai exprima pe deplin recunoștința, ce-o nutrește sufletul meu sârbesc. Azi când ca rege al Serbiei văd înaintea ochilor mei strănepoții acelor eroi, cari cu viteazul meu moș și înflăcăratul meu tată împreună au sămănat sămânța neastărnării regatului sârbesc, a patriei D-Voastre și tot odată și a mele, să vă ajungă frați credincioși, să vă exprim mulțumita mea prin o exclamare

simplă: Trăiască Serbia. Binecuvântarea lui Dumnezeu să planeze în viitor d'asupra scumpet noastre țări: Serbia.

Velimirovici a prezentat apoi regelui delegații, cărora M. Sa le-a mai adresat următoarele cuvinte: — Credincioșii mei frați sârbi! Înadever sunt mult mai mișcat văzându-vă aici la mine, decât o pot spune. Mai ales mă face fericit gândul, că după un exiliu greu de 45 ani mă pot rentoarce în scumpa mea patrie. Nu sunt orator și d'aceia vă rog să scuzați, dacă n'am fost în stare să exprim tot ce am simțit. Dar de n'am cuvinte, am o inimă caldă, o inimă sârbescă, care numai pentru fericirea poporului meu va bate.

Regele după asta s'a retras. Velimirovici a declarat, că puținele cuvinte ale regelui au dat dovadă că Petre Carageorgevici e regele, de care are lipsă Serbia, căci ținta lui e să munciască pentru fericirea poporului sârb. Alocuțiunile au ținut cam 10 minute. A urmat apoi un dejun intim.

Belgrad, 22 Iunie.

Și orașul Belgrad a trimis la Viena o delegație de 40 de inși, la care s'au mai atașat reprezentanții mai multor societăți. Cu această delegație a plecat și delegația comunei Topola, locul de naștere al Carageorgeviciilor, și reprezentanții sindicatului preset: Ciurcici și Cirici. Delegațiile călătorează toate cu bilet de jumătate. În ziua sosirii regelui în toate bisericile din țeară se va ținea misă. În orașele mai mari s'au și început deja festivitățile, 50 de fete din familiile cele dintâi din Belgrad, îmbrăcate în alb, vor preda prințesei Elena un buchet mare de flori. Regele primește zilnic nenumărate telegrame de felicitare din toate colțurile țării. Regimentele toate au primit steaguri noi cu litera P.

Semlin, 22 Iunie. Versiuni răspândite în cercuri bine informate susțin, că regele Petru, dilema de a pedepsi pe oficerii conjurați cu exilare o va rezolva așa fel, că va exmite o comisiune mixtă, care îi va pedepsi pe oficerii din patrie, eventual cu excludere din sinul armatei.

Femeile Obrenovicilor.

(Urmare.)

Cel mai bătrân fiu al ei Milan a ajuns pe tron, dar peste 1 lună a murit. Mihaï vărul lui i-a urmat, dar trei ani în urmă și el a fost exilat și dinastia întreagă desființată. Atunci sub auspiciul ruseștii Alexandru Carageorgevici fiul conducătorului primei revoluții sârbe, a ajuns pe tron. Liubița a murit în exil și a fost înmormântată în mausoleul din Crusedol. Șasesprezece ani în urmă în 1858, drepturile dinastiei la tron au fost din nou recunoscute, dar Liubița n'a mai ajuns aceasta în viață, ea n'a putut vedea decât căderea cauzată prin propriile ei greșeli — a familiei sale.

Nu Mihaï, domnitorul exilat acum a doua-oară a fost rechemat, ci tatăl său bătrânul Miloș, pe lângă care Mihaï s'a atașat de moștenitor. Doi ani în urmă după moartea tatălui, s'a suit apoi dînsul pe tron.

Și el și-a luat partea suferințelor.

Devisa lui era *Tempus et meum jus*. Asta-l caracterizează pe de-a-ntregul. Am fost și suntem toți sârbi: el a fost primul bărbat european sârb. În exil a învățat foarte mult, în atingere cu domnitorii și

marii bărbați de stat din apus, a avut ocaziune a arunca câte-o privire în tainele multor factori și sisteme politice. Și-a iubit poporul din curată inimă, nu numai din considerații politice ca să-și întărească tronul. Dacă multe caricature încoronate n'ar fi lipsit de valoare expresiunea, atunci s'ar putea zice că adevărat idealist a stat pe tron și cel mai chemat domnitor pentru un popor în stare de tranziție dela viața patriarhală la cea modernă. Adunarea națională a convocat-o totdeauna regulat și i-a ascultat sfatul, oligarhicul consiliu de stat l-a prefăcut în ceea-ce îi era dorința: comisie pregătitoare pentru confecționarea legilor. În tot guvernamentul acum în adevăr legea a devenit supremă voință a statului. A șters și cele din urmă casarmele turcești din Serbia și toate cetățile țării le-a întărit cu soldați. Toți creștinii din Balcani într'insul își puseseră încrederea și pe lângă asta era în grația tuturor domnitorilor din Europa.

Dacă cine-va, apoi dînsul și-a meritat fericirea. În exil încă luse în căsătorie pe contesa Iulia Hunyady, descendentă din străvechea origină a Hunyadyeștilor. Dar căsătoria n'a fost binecuvântată de copii. Cine își va da bine seama de importanța ce a avut împregiurarea aceasta pentru Serbia de azi, va înțelege ce ce amintesc de purtarea contesei Iulia

Hunyady după-ce ani îndelungați n'a putut da țării moștenitor. Soarta linastiei depindea dela bărbatul ei, pe care l-a iubit cu ardoare și care asemenea o iubea pe dînsa. Contesa s'a jertfit.

Dar sacrificarea sa n'a ajutat. Pe Miloș l-au asasinat și moartea lui de martir l-a ajutat pe tron pe Milan Obrenovic. Trebuie să fac premisiunea, că eu iubeam pe Milan și ca ministrul lui, îl sprigineam din toată puterea sufletului meu. O și spun de ce.

În decursul domniei lui de douăzeci ani, domnitorul a mărit cu 1/3 parte numărul locuitorilor micului principat vasal, moștenit dela strămoșii săi și i-a dat și neastărnarea, l-a făcut regat și l-a provăzcut cu toate condițiunile de viață a unui stat modern.

Milan a moștenit nu numai bunele însușiri ale strămoșilor săi ci și toate greșelile mamei sale Maria Caiargi, cari în urma neînfrânelor sale palimii au crescut și mai mari. Cu toate astea, ca și cel mai mare domnitor din Balcani, binecuvântat de poporul său, stimat de întreaga Europă, putea să domnească până la moarte, dacă soarta îi aducea în cale o femeie, care ar fi știut să înțeleagă menirea ei și a bărbatului. Fatalitatea lui și a țării a dispus însă așa, că prima femeie frumoasă ce a în-

tâlnit în viață să o facă întâi voivodină și apoi regină. Ca vâstar al unei dinastii atât de tinere și atât de nesigură, trebuia să caute o înrudire politicește mai însemnată ca și cum era înrudirea cu familia d-șoarei Kecskó, dar și decât asta mai fatală a fost împregiurarea, că tinera fată, care în viața de rând poate era cea mai ideală soție și mamă, pe tron nu se știa absolut acclimatată. A.I. când ca soție și mamă este atât de nefericită, nu e cuviincios să descriu adevărata ei istorie — cu atât mai ales nu mi-se cuvine aceasta mie, care în vremea când eram ministru m'am văzut silit să 'l despart pe Milan de nevastă. Numai atâta pot spune, cât îmi este permis a spune.

Soartea ei n'a depins cu totul dela libera ei voință, aceasta i-o hotărîse natura încă din leagăn. Regina Natalia a fost o femeie extra-ordinar de frumoasă și o astfel de frumusețe dacă este legată de o țară de caracter și cultură nu de toate zilele, de obicei este înamorată de sine însăși și încă în măsură cu mult mai mare decât este capabilă de o dragoste față de altul. Însă fără o astfel de dragoste, indeosebi în sburdalnică vîrstă a tinereții, abea să poate închipui fericirea.

(Va urma.)

O mare parte a arhivei particulare a regelui Alexandru, va fi aşezată spre păstrare în arhivele statului. Este neadeverată ştirea că noul Rege a sigilat arhiva. Reprezentanţii mai multor ziare au sosit azi în Belgrad. Cererea surorilor reginei, cari sunt reprezentate prin avocat, ministrul de interne a refuzat-o. Azi au fost confiscate toate ziarele din Budapesta şi Viena. Regimentele toate au căpătat noi steaguri pentru-că pe cele vechi se află insigniile A. O.

„Lacalanzeiger“, din Berlin, anunţă că numeroase dame din Belgrad au de gând să propună regelui Petre Carageorgevici, ca să ia în căsătorie pe ex-regina Natalia.

Ştirea e primită cu multă neîncredere.

Cel din urmă Obrenovic. Despre băiatul natural al fericitului Milan şi despre mama lui circulă diferite versiuni, cari însă cele mai multe nu corespund adevărului. Pe băiat nu-l cheamă Milan ci George şi este al patrulea copil al mamei sale Artemisia Kristici născ. Ioleanides. Toţi patru copii, doi băieţi şi două fetiţe sunt născuţi din căsătoria Artemisiei cu Kristici, cel mai tânăr George este acum de 13 ani. Între naşterea lui George şi penultimul copil sunt 5 ani diferenţă de timp şi în intervalul acesta părechea familiară trăia despărţită pentru motivul relaţiunilor Artemisiei cu Milan. A ieşit acum la iveală că Milan n'a cunoscut-o pe Artemisia ca fată, nu poate fi deci vorba că relaţiunile aceste sunt de durată mai lungă. Artemisia îndată ce a născut pe fiul său George, a cerut divorţul. Procesul de divorţ a ţinut 3 ani şi fireşte s'a sfârşit cu desăvârşirea căsătoriei. Nici veştile acelea nu sunt adevărate că Milan a pretins dela Artemisia restituirea scrisorilor sale. Asta da a făcut-o regele Alexandru, trei luni în urma morţii lui Milan, care cu ocaziunea vizitei sale la Constantinopol s'a adresat deadreptul către su tanul în afacerea acestor scrisori. Artemisia a extradat circa 150 scrisori şi 100 documente, dar întăiu toate scrisorile au fost fotografate. Cele mai importante documente şi scrisori cari s'a referă la naşterea lui George se păstrează în două locuri deosebite în Europa. Regele Milan nici când n'a negat paternitatea, din contra la mai multe ocazii a confirmat-o. Că regele Alexandru cât de serios a crezut, că tatăl său mai are un fiu afară de dnasul, reşse şi din declaraţia ce a făcut-o în Constantinopol, că liniştea şi fericirea dinastiei şi viitorul Serbiei depinde dela nimicirea documentelor cari dovedesc că tatăl său a mai avut un fiu. Artemisia şi-a dat multă silinţă cu creşterea fiului ei pe care l-au dat în îngrijirea celor mai distinşi profesori germani. George ştie perfect nemţeşte fireşte pe lângă limba germană, sârbescă, franţuzescă şi rusească. George care de altfel este un băiat foarte bine crescut şi inteligent, nici idee n'are de originea lui regească şi rudeniile sale încă nu i destăinuiesc această origină.

Plan de însurătoare.

Pe marginea mării, nu departe de Biarit în ţara Bască, se ridică un castel imprevizuit de parcă din minunate, în localitatea numită acum Saşino. Localitatea a luat această numire dela castel care a fost botezat astfel de ex-regina Natalia a Serbiei care îl ridicase pentru fiul său Alexandru (diminutiv în sârbeste Saşa, Saşino). Acolo acum câţiva ani, vara, se aflau exilate, regina Serbiei, Natalia, două dame de onoare dintre care una era Draga Maşin, regele Alexandru şi mai mulţi invitaţi. Natalia era foarte îngrijată de sănătatea fiului ei care suferea de o boală a adolescenţei, foarte primejdiosă dacă e neglijată. Ea invită pe un celebru doctor american, stabilit pentru sezonul verii, în Biarit. Acesta veni la Saşino şi declară că tânărul Alexandru trebuia să fie însurat cât mai în grabă.

Posta regină a Serbiei intră atunci în tratative pentru a căsători pe Alexandru cu infanta spaniolă Isabella. Tratativele meraseră minunate, infanta Isabella veni peste puţin timp la Biarit, dar în acest timp se întimplase ceva care era să coste viaţa pe Alexandru şi care decise definitiv de soarta lui.

Draga Maşin salvează viaţa lui Alexandru.

În faţa castelului Saşino, marea are o plajă splendidă care se întinde până la Biarit.

Într-o zi când era mare băsea, Alexandru se ducea să se scalde. În acelaşi timp se scldau ceva mai departe şi mai multe dame printre care se afla şi Draga Maşin.

Până atunci Alexandru Obrenovic, care era foarte trufaş, trata cu un nemărginit dispreţ pe Draga. De multe ori la mesă îi vorbea cu tonul care se vorbeşte unui servitor. De altfel el nu avea atenţiune pentru nici o femeie.

Ca atare, intrând să se scalde, Alexandru nici nu se dimita să privească pe dame.

Estă însă că reflexul mării, foarte primejdios pentru cel cari nu sunt viguros înotător, schimbă o întreagă situaţie. Un val răpi pe Alexandru şi îl duse în largul mării unde ar fi pierit cu siguranţă dacă Draga Maşin nu se arunca în ajutorul lui.

Draga era o înotătoare desăvârşită şi avea o musculatură care ar fi făcut să o învidieze cel mai puternic bărbat. Ea scosese pe Alexandru şi îl duse la ţerm. Alexandru era în nesimţire şi după multe eforturi fu readus în viaţă, trebuind apoi să stea în pat mai multe săptămâni.

În convalescenţa lui, Alexandru se uită la Draga cu o vădită recunoştinţă. Sentimentul acesta se accentuă tot mai mult, — şi în curînd avea să se prefacă într-o pasiune inextinguibilă.

Draga Maşin salvase viaţa regelui Serbiei; tot ea avea să-i aducă moartea.

Căsătoria nu se face. Alungarea damei de onoare. Scrisoarea lui Alexandru.

Infanta Isabela sosi la Biarit; întrevădere cu Alexandru avu loc, dar acesta avu o conduită atât de rece şi atât de displică cută infantei încât, tratativele de căsătorie se întrepruseră imediat, iar Isabela plecă în Spania foarte furioasă.

Mama lui Alexandru rămase cu totul surprinsă de conduita fiului ei. Începuse să bănuiască ceva, dar, ştiind raporturile de mai înainte, nici nu se gândea la o apropiere între Alexandru şi Draga.

Ea caută mai multe zile să afle ceva dar nu izbuti. Hazardul îi vine în ajutor şi, într-o dimineaţă, locuitorii castelului văzură cu mirare că Draga Maşin dispăruse; în aceeaşi zi nici Alexandru nu se mai vedea. Oamenii casei vorbă între ei şi în curînd se află de toţi cei cari locuiau în Saşino, dar se pătra cea mai mare discreţie.

Ce se întimplase? Noaptea ex-regina Natalia preumblându-se prin parc după mulţul nopţii, căcă suferea de insomnie, văzu pe fiul ei intrând în apartamentele d-nei Draga. Mama pătrunsă înăuntru şi-i surprinse îmbrăţişaţi.

Furia fostei regine era de nedescris. O scenă de cea mai mare violenţă avu loc. Draga Maşin fu alungată imediat din Saşino. Ea plecă în noaptea aceea Alexandru o urmă imediat. El se dusese la Geneva de unde Alexandru scrisese mamei sale o scrisoare foarte puţin respectoasă în care între altele îi spunea că nu-l va mai vedea decât cât când el „va binevoi să-i permită.“

Ce a urmat? Cum erau?

Regele Alexandru şi Draga se reintoarseră în Serbia unde continuă relaţiile lor de dragoste fără întrerupere până când într-o zi, robii cu totul de dragoste, o ridică la rangul de regină, soţia a lui, cu toate violentele piedici cari i-se puneau în cale.

Alexandru a continuat până la moarte să iubească pe Draga cu aceiaşi ardore, de şi se zice că Draga nu a răspuns cu aceiaşi fidelitate după ce a fost regină.

Draga Maşin era o femeie cu un cap admirabil: cu nişte ochi fascinanţi de frumoşi, cari te captivau dela întâia oară când te priveau; sprâncene dese, îmbinate şi o gură provocatoare. O musculatură puternică bust bogat şi o talie voluptoasă. O singură notă discordantă în acea armonie de luri: gâtul.

Draga Maşin avea un gât prea bărbătesc, prea aspru, care făcea un contrast foarte supărător faţă cu acel frumos cap şi cu armonia formelor. Din cauza aceasta Draga purta întotdeauna un carcan înalt împregiurul gâtului.

Alexandru era de un caracter închis pentru toată lumea, în afară de câţiva prieteni intimi, al căror număr era foarte restrâns. În mijlocul lor era de o exubranţă şi de o familiaritate cari contrastau cum nu se poate mai mult cu concentrarea şi morga pe cari le avea în faţa celorlalţi. Nu era rău, în fondul său sufletec; era însă slab de voinţă, şi regina Draga era prin excelenţă tipul volantar. Astele regali erau exclusiv dictate şi controlate de ea, care pe lângă voinţă avea, multă inteligenţă şi o nemăsurată ambiţie.

Ultimul Obrenovic.

Ca să sfârşim această povestire istorică să spunem câte-va lucruri şi despre bastardul Obrenovic, fiul lui Milan şi al Artemisiei Kristici.

Acel ultim vâstar al familiei Obrenovic pe care fostul rege Milan îl iubea foarte mult şi a voit să-l dea o educaţie superioară, căci Milan vedea în el un viitor rege al Serbiei, se numeşte Obren Milan Obrenovic.

Regele Milan a căutat să-l interneze în institutul Therasianum din Viena, dar dintr'untăiu a întimplat o piedică formală căci în acel institut nu se admite decât floarea nobilimii.

Atunci Milan a stăruit de lângă împăratul Franz Ioseph ca să acorde lui Obren a intra în Therasianum cu titlul de Alteţă regală. Franz Ioseph care ţinea foarte mult la Milan, i-a acordat-o şi astfel ultimul Obrenovic, care studiasse în Viena şi e în vîrstă de 16 ani se numeşte Alteţa Sa regală Obren Milan Obrenovic.

Nu s'au stins deci de tot Obrenovicii, iar Carageorgevicii nu pot să fie pe deplin încredinţaţi că nu vor mai avea nici odată un Obrenovic în faţa lor.

NOUTĂŢI.

ARAD, 23 Iunie n. 1903.

Archiducele Iosif în Arad.

Archiducele Iosif comandant şef al honvezimii, săptămâna aceasta va sosi în Arad, ca să inspecteze batalionul de honvezii din loc. Archiducele va fi încaurtat la „Crucea 52“, unde i-s'a arangeat un apartament.

Candidaţi cu toptanul. Pentru mandatul vacant dela Verbász candidaază nu mai puţin decât opt inşi: câte doi guvernamentali şi kossuthişti şi patru independenţi. Alegătorii au din ce alege!

Examene. Eri în 22 l. c. s'au terminat examenele dela şcolăle noastre populare din loc. Dimineaţa la 8 ore s'a început examenul la şcolă amicalui nostru Nicolae Ştefu şi s'a sfârşit cu deplin succes, ceea-ce dl protopop V. Beleş a şi întonat în cuvântul de încheiere mulţumind harnicului învăţător, pe care — zice — îl cunoaşte din tinereţe şi e tot acel bun dascăl care a fost şi ca tînăr. — Publicul l-a felicitat cu dragoste. După amiază s'a ţinut examenul la şcolă de fetiţe a d-şoarei Mărioara Precupaş, cu asemenea succes.

Felicitările noastre!

Logodnă Valeria Nemoian şi Dr. George Vodă logodîţi. Felicitările noastre.

Fidanţaşi. Domnul Liviu Ispravnic comerciant în Curtici s'a fidanţat cu d-şoara Victoria St-fulescu din Şistaroveţ. Multe felicitări.

Accidental principelui de Vied. O telegramă din Berlin aduce vestea că Principele Wilhelm de Vied, nepotul cel mai mare al Reginei României, a fost victima unui accident întimplat cu ocazia unui galop, ce regimentul său din garda imperială a făcut printr-o pădure.

Accidental a provenit din faptul că i-s'a speriat calul şi a tărat pe călăreţ într'un tufiş deasă, care l-a dat jos după şase. Principele are un picior scărătit şi mai multe răni.

Principele a fost imediat transportat la Berlin, unde i-se dau îngrijirile necesare.

Necrolog. Subscrişi cu inimă frântă de durere aducem la cunoştinţă tuturor rudeniilor şi cunoşcuţilor, lucretarea din viaţă a mult iubit şi neuitatei soţii, mamă, soră şi bunăică: *Ana Cosma, născ. Gligorescu*, soţia dlui Teodor Cosma, comerciant în Capruţa, întimplată în 20 Iunie la 10 ore seara, în al 46-lea an al etăţii şi a 27-lea an al fericitei sale căsătorii, după lungi şi grele suferinţe; împărăţită fiind cu sfintele taine. Remăşiţele pămînteşti ale defunctei se vor aşeza spre odihnă vecinică Luni, în 22 Iunie la 2 ore d. a. în cimitirul bisericeii rom. gr-or. din Capruţa, petrecută fiind la mormînt de un public numeros. Înmemorarea s'au săvîrşit prin 8 profeţi şi 4 învăţători cu coru din loc. *Capruţa*, în 21 Iunie 1903. Fie-i ţărina uşoară şi memoria binecuvîntată! Teodor Cosma, ca soţ, Ecaterina Crişan, născ. Gligorescu, Maria Despan, Gligorescu, ca surori George Gligorescu, ca frate Nica Gligorescu, ca văr. Maria Gligorescu, ca mătuşe Etelca Matesiu, Ecaterina Stefanescu, ca verişoare, Valeria Popescu, născ. Cosma, Cornelia Tempea, născ. Cosma, Aurelia Cosma, ca fiica, Ionel Popescu, Voicu Popescu, ca nepoţi, Sofia Despa, ca nepoată Ioan Crişan, paroch, Petru Despa, comerciant Ioan Cosma, Florea Cosma, ca cumnat şi cumnată Iulian Popescu, paroch, Mariu Tempea, paroch ca gineri.

Petrecerea elevilor şcolăei române din Dobra a avut loc Duminecă în 21 Iunie st. n. cu ocaziunea încheierii anului şcolar, în Pavilionul „Opreat“.

ULTIME ŞTIRI.

Atentat în contra ţarului.

Viena, 22 Iunie. Din Petersburg se telegrafiază despre o nouă tentativă d'a omori pe ţarul Nicolae. Atentatorul însă n'a reuşit să-şi săvîrşească crima. A fost momentan deţinut, dar până acum nu s'a putut constata cu siguranţă cine şi de unde e. Garda imperială a fost întărită. Amănuntele se ţin în secret.

Calea noului rege sârb. *Geneva*, 23 Iunie. Deputaţiunea de treizeci trimisă pentru primirea regelui, astăseară la 8 ore a plecat de aici cu trenul separat, care duce pe regele Petru în Belgrad. *Rechemarea ambasadorului englez a produs colosală consternaţie între membrii deputaţiunii.*

Belgrad, 23 Iunie. Aici soseşte public enorm pentru primirea Regelui. Hotelele sunt toate ocupate, asemenea şi locuinţele particulare. Intrarea se va face Mercuri după-amează la 8 ore, din gară. Regele îşi va face intrarea călare.

Noul rege al Serbiei.

Paris, 22 Iunie. Aici se ia ca sigur că trei puteri mari: Rusia, Germania şi Franţa nu vor recunoaşte de rege pe Petru Carageorgevici, până nu va pedepşi în oare-care chip pe asasinii lui Alexandru şi Draga Maşin.

Tulburări la o alegere.

Paris, 22 Iunie. În cercul al doilea din nou a fost ales de deputat candidatul nationalist Syveton, a cărui mandat camera îl nimicise odată. Din privilegiul alegerii s'au făcut demonstraţiuni mari. O mulţime de tineri s'au adunat înaintea localului ziarului anticlerical *Lanterne* şi au bombardat-o cu pietri. De-aici au mers la ziarul *Matin* unde au spart multe fereşti. Poliţia şi demonstraţii s'au ciocnit. 50 persoane au fost deţinute. Şi în alte părţi ale Franţei au fost ciocniri sângeroase între catolici şi anticlericali.

Red. respons. Ioan Russu Şirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

KALMÁR JÓZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit *gumă interioară și esteroară* de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție efectuează

975 17-

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

Mă angajez la

CĂLCAT LUCIOS CA OGLINDA,

la case, sub condiții extra ordinar de avantajoase.

941 13-15

Cu stimă

D-na Prohaska Ferencz,
Arad, Kapa-uteza 47.**BIEDL JÓZSEF**

coloritor și pictor de odăi, imitator 967 11-25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de statuie)

Primește toate lucrările ce se țin de brânșă asta, chiar și cele mai grele.

Pietări de odăie,

precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau exotice (foderare) în execuție de gust, pe lângă prețuri moderate.

Primește tot-odată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comandele din provincie prompt și grabnic. — La comande pe sama bisericilor rabat.

Nou atelier de măsar.

Aduc respectuos la cunoștința marelui public, că în Arad, strada Batthyányi Nr. 23 **am deschis atelier de măsar,**

unde execut **lucrări de măsar,**

tot felul de lucrări în lemn de lipsă la portaluri, aranjamente de prăvălie și la clădiri, cu prețuri foarte eftine și pe lângă garanție prompt și grabnic. Cu atât mai mult mă rog de părtinirea marelui public, cu cât principiul meu e să satisfac conștiințos mușterilor mei.

Cu deosebită stimă:

1007 1-50

Kiss Gaál,

măsar de clădiri și mobile.

Incunoștințare.

Am onoare a aduce Onorat. public la cunoștință că am deschis în Arad, strada Pöltenberg Ernő Nr. 12

Un atelier de pictat și colorare.

Primește ori ce lucrare de brânșă aceasta, dela cea mai simplă până la cea mai luxoasă. Dispun de excelente puteri de lucru și experiențele mele de ani îndelungați câștigate în orașe mari mă fac să cred, că voi corespunde în toate cerințelor On. public. În deosebi mă voi îngriji că și cea mai mică lucrare s'o execute prompt și pe lângă prețuri cât mai moderate. În ce privește prețuri și executare citez a rivaliza cu ori-ce firmă. Cerând sprijinul mult Onoratului public, semnez cu distincție stimă:

1004 1-50

Holló Árpád.

Dacă aveți 1006 1-50

tapete (covoare) de reparat

fie acele covoare de **Smyrna** sau **Persia** nu le trimiteți în alt loc. **În Arad** nu se știe încă, că **mai frumoși și mai eftin** le reparază subscrisul, care din nenumărate părți a primit scrisori de mulțumită.

Schwartz József,

atelier de reparat și curățit covoare.

Józseffőherczeg-ut 8.

Primește covoare pe păstrare peste vară.

Cel mai eftin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericeale,

bucăți de aur și argint (frante)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte 1005 1-

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaeriu

Arad, Strada Templom.

— Telefon n rul 115. —

DICK FERENCZ ALAJOS,

măiestru de lustruire și colorare.

Arad, strada Boczkó 9.

Primește toate lucrările ce se țin de brânșă asta, precum: 1008 1-50

Aurirea și obducerea

cu marmură,

de odăi de bate, putine, mobile de fer și lemn, carafe de apă, tave, corfe de lemn, bronsarea de lămpi, pictări de maiolica pe lemn și aramă, foderări în toate culorile în ez cuție secesionistă, eftin și prompt.

Am onoarea a aduce la cunoștința m. on. public, că 1009 1-50

am deschis**Un atelier de tapiserie și înfrumusețare.**

Ani îndelungați am lucrat în atelier de rangul întâi din Budapesta, Viena, Berlin, Brüssel și Paris, așa încât sunt în poziția plăcută de-a putea corespunde tuturor esigențelor moderne.

Primește tot felul de lucrări de brânșă asta dela cele mai simple până la cele mai elegante, pe lângă prețuri moderate.

Primește eftin *mobilitarea de locuințe* în loc și provincie. La mutări primesc transportul mobilelor, precum și repararea și renovarea de mobile și mese de biliard, pe lângă prețuri eftine.

Cu stimă

Reiner I. Gyula,

tapisier și împodobitor.

Tököl tér 6. (Casa Prolich).

In atenția publicului ziditor!

Am onoare a aduce la cunoștința m. on. public, că în strada Kapa, n-rul 12 (casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Întreprind zidiri de case nouă, restaurarea și schimbarea de case vechi, cu un cuvânt ori-ce soi de lucrare ce se ține de ramul ăsta, pe lângă prețuri eftine și garanție absolută. 954 14-30

Cu stimă:

Tenczlinger Károly,

măiestru de zidar diplomat.

In atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștința M. On. public, care dorește a zidi, că biroul meu de zidire din strada Knézich Károly Nr. 3, din **1 Maiu st. n.**, l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc M. On. public pentru părtinirea de care m'a vrednicit în decurs de 7 ani, îl rog să binevoască a mă onora și mai departe cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 14-20

Szidor János,

măiestru-zidar diplomat, membru al asociațiunii arădane a măiestrilor diplomați și îndreptățiți.

Planuri și preliminarare de spese servesc gratuit

Avisez cu tot respectul publicul din loc și jur, că **Atelierul meu de măsar**

pentru edificii, mobile și portal

l-am mutat din str. Boros-Béni Nr. 23, unde a fost până aci, în strada **Deák Ferencz Nr. 32** (casa Sarlot) și mărimdu-l, l-am arangeat conform esigențelor moderne.

Primește ori-ce lucrare de măsar: mobile, portal, lucrări de măsar la edificii, etc. precum și aranjamente de biserică, școale, prăvălii, cancelarii, mobile artistice, precum și lucrări de edificii atât în loc cât și în provincie, primește cu prețurile cele mai moderate.

Cer sprijinul onoratului public la întreprinderea mărită.

Cu deosebită stimă:

KREMER JÁNOS,

măsar.

1003 1-14

Planuri și preliminarare de spese servesc gratuit**Imprumuturi de bani pe amortisare**

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4-3, 4-5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camăta cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

FISCHER KÁROLY

fabricant de rociuri de sirmă, impletituri, site și rociuri de oțel (materase).

— Arad, Józseffőherczeg-u. Nr. 8. —

Recomandă fabricatele sale de sirmă, așa: *rociuri de aramă, fier și cusitor, mai ales pentru fabrici, mori și economii, precum și site pentru ctururi sistem Bachler. Fac rociuri de mână și de mașină pentru îngrădirea de grădini, livezi, curți de galițe și parcuri; Rociuri pentru pietri, prund și cărbuni. Gratii pentru pivniți și hambare. Prinzețoare de schintet pe coșuri de locomotive și fabrice. Saltele de oțel, elastice, prea practice. Diferite site de pâr, fier, aramă și mătășă. Site pentru tutun, precum tot felul de lucruri cari să țin de brânșă aceasta.*

984 7-10

— Calitate bună și prețuri moderate. —

A. VERBOS și FIILUL,

Fabricant de mobile

= Arad, Calea Andrássy Nr. 6. =
Filială în Mediaș.

Atrage atenția onor. public și-l roagă să viziteze

== Marele seu magazin de mobile ==
dela fabrica augmentată.

Are în magazin mobilele celea mai moderne lucrate în stiluri deosebite; asortiment bogat. 939 12-20